

21 Οκτωβρίου, 1992

[ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Δ/σής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΙΩΑΝΝΑ ΠΟΥΛΛΗ,

Αιτήτρια,

v.

ΑΡΧΗΣ ΛΙΜΕΝΩΝ ΚΥΠΡΟΥ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 750/91).

5 Ο περί Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος του 1973 (Ν. 38/73), όπως τροποποιήθηκε — Σκελετός ρυθμίσεως και συσχέτιση με την περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νομοθεσία — Πορίσματα ως προς τη δυνατότητα αναγωγών στο δημοσιοϋπαλληλικό δίκαιο και ως προς την ενέργεια της αναλογίας.

10 Προσφυγή βάσει του Άρθρου 146 του Συντάγματος — Λόγοι ακυρώσεως — Προκατάληψη — Ισχυρισμοί για προκατάληψη πρέπει να αποδεικνύονται.

15 Οργανισμοί Δημοσίου Δικαίου — Αρχή Λιμένων — Υπάλληλοι — Διορισμοί/Προαγωγές — Συστάσεις Προϊσταμένου — Όταν δεν προσθέτουν τίποτε σε όσα το ίδιο το διορίζον όργανο μπορεί να εξαγάγει από τα αντικειμενικά στοιχεία ενώπιόν του, δεν είναι δυνατόν να προσεγγίζονται ως ξεχωριστό στοιχείο κρίσεως.

20 Οργανισμοί Δημοσίου Δικαίου — Αρχή Λιμένων — Υπάλληλοι — Διορισμοί/Προαγωγές — Συνεντεύξεις — Οι αρχές που συνόψισε η Χρυσάνθος Κωνσταντίνου v. Συμβουλίου Αμπελουργικών Προϊόντων.

25 Η αιτήτρια επεξήγησε με την προσφυγή την ακύρωση της προαγωγής των δύο ενδιαφερομένων μερών στη θέση Γραμματειακού Λειτουργού, Αρχή Λιμένων. Εκτός των επί της ουσίας ισχυρισμών, κεντρική ήταν στα πλαίσια της διαδικασίας η αμφισβήτηση ως προς τη διαπλοκή των περί προαγωγής

υπαλλήλων ρυθμίσεων του δημοσιοϋπαλληλικού Νόμου 1/90 αφενός και του περί Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμου 38/73 αφετέρου.

Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας την προσφυγή, 5
αποφάσισε ότι:

(1) Η Αρχή καθιδρύθηκε και διέπεται από τον περί Αρχής 10
Λιμένων Κύπρου Νόμο του 1973 (Ν. 38/73) όπως
τροποποιήθηκε. Η νομική της φύση και οι αρμοδιότητές της
έχουν εξηγηθεί από την νομολογία.

Είναι Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου στο οποίο 15
ανατέθηκε η διαχείριση και εκμετάλλευση των Λιμένων στη
Δημοκρατία. Για την ενάσκηση των αρμοδιοτήτων της
μπορεί, κατά το Άρθρο 19(1) του Νόμου, να προσλαμβάνει 20
τους αναγκαίους υπαλλήλους. Το Άρθρο 19(2) του Νόμου
εξουσιοδοτεί την Αρχή όπως, με την έγκριση του
Υπουργικού Συμβουλίου, εκδίδει κανονισμούς διέποντες
γενικώς τους όρους υπηρεσίας των υπαλλήλων της και 20
ιδιαίτερα, μεταξύ άλλων, τα της προαγωγής τους.

Σύμφωνα με τον Κανονισμό 3 του Μέρους IV της ΚΔΠ 25
317/82, "η προαγωγή των υπαλλήλων αποφασίζεται με βάση
την αξία, προσόντα και την αρχαιότητά τους, η οποία
κρίνεται αφού εφαρμοστούν κατ' αναλογία οι διατάξεις του
Άρθρου 46 των περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμων του 1967-
1981."

Η πρώτη παρατήρησή μου αναφέρεται στην καθόλου 30
ανάμειξη του Νόμου 1/90. Κρίνω πως δεν έχει τη θέση της.
Η Αρχή, ασκώντας τις εξουσίες της, ενσωμάτωσε στους
Κανονισμούς που εκδόθηκαν ορισμένη διάταξη της
ισχύουσας τότε νομοθεσίας αναφορικά με τη δημόσια 35
υπηρεσία. Η κατάργηση της Νομοθεσίας εκείνης και η
θέσπιση νέας στη θέση της, δεν σημαίνει και αυτόματη
διαφοροποίηση των Κανονισμών ώστε να διαβάζονται ως
αν αναφέρονται στη νέα Νομοθεσία. Δεν παραπέμπουν οι 40
Κανονισμοί στην εκάστοτε ισχύουσα Νομοθεσία περί
Δημόσιας Υπηρεσίας και το Άρθρο 3 του Νόμου 1/90 ορίζει
πως ο Νόμος αυτός εφαρμόζεται για όλα τα μέλη της
Δημόσιας Υπηρεσίας εκτός από εκείνα που δεν εμπύπτον
στη δικαιοδοσία της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας ή για
τα οποία γίνεται διαφορετική πρόνοια δυνάμει

οποιοδήποτε άλλου Νόμου.

5 Το γεγονός της κατάργησης του Νόμου 33/67 δεν σημαίνει και αφαίρεση από τον Κανονισμό 3 του περιεχομένου του. Ο Κανονισμός 3 θα πρέπει να συνεχίσει να διαβάζεται ως αν η διάταξη στην οποία αναφέρεται εξακολουθεί να αποτελεί μέρος του.

10 Περιείχε όμως και ο Νόμος 33/67 πρόνοια για λήψη υπόψη των συστάσεων του Προϊσταμένου του Τμήματος "εν τω οποίω η κενή θέσις" [Βλ. Άρθρο 44(3)] και, παρά τα πιο πάνω, πρέπει να απαντηθεί το ερώτημα αναφορικά με το αν, όπως υποστήριξαν και οι δύο πλευρές, η Αρχή είχε υποχρέωση εκ του Νόμου και των Κανονισμών, να την εφαρμόσει κατ' αναλογία.

15 Η απάντηση πρέπει να είναι αρνητική. Ο Κανονισμός 3 ενσωματώνει μόνο το Άρθρο 46 του Νόμου 33/67 και αυτό, βέβαια, σε αποκλειστική σχέση με το πως κρίνεται η αρχαιότητα των υπαλλήλων ως ένα από τα κριτήρια με βάση τα οποία θα πρέπει να αποφασίζεται η προαγωγή των υπαλλήλων της Αρχής και, πράγματι, το Άρθρο 46 του Νόμου 33/67 καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο κρίνεται η αρχαιότητα των δημοσίων υπαλλήλων. Αυτή είναι η σχέση του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου που ίσχυε κατά την έκδοση των Κανονισμών προς οτιδήποτε σχετίζεται με την προαγωγή υπαλλήλων της Αρχής, και καμιά άλλη. Ο Κανονισμός 1 του Μέρους IV της ΚΑΠ 317/82 προβλέπει πως οι όροι υπηρεσίας που ισχύουν για τους δημοσίους υπαλλήλους ισχύουν και για τους υπαλλήλους της Αρχής. Είναι, όμως, σαφές ότι αυτός ο Κανονισμός δεν αναφέρεται και στις προαγωγές των υπαλλήλων σε σχέση με τις οποίες ακολουθεί η ειδική πρόνοια του Κανονισμού 3. Άλλωστε, ο ίδιος ο Κανονισμός 1, που αναφέρεται ιδιαίτερα στα σχετικά "με απολύσεις, άδειες, ιατρική και κοινωνική πρόνοια, ωφελήματα για την αφυπηρέτηση λόγω ορίου ηλικίας ή για άλλους λόγους και χορηγήματα", παρέχει ένδειξη της εξίσωσης που θεσμοθετήθηκε.

40 Το Άρθρο 35 του Νόμου 38/73 που επικαλέστηκε η αιτήτρια, είναι, εν πάση περιπτώσει, εντελώς άσχετο. Ρυθμίζει τα της μεταφοράς στην υπηρεσία της Αρχής των δημοσίων υπαλλήλων που αμέσως πριν από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του Νόμου υπηρετούσαν στο Τμήμα Λιμένων

του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και ρυθμίζει τα των όρων υπηρεσίας τους. (Βλ. συναφώς και τη σχετική τροποποίηση του Νόμου 28/79).

Επομένως δεν μπορεί να τίθεται ζήτημα παράβασης οποιοδήποτε άρθρου του Νόμου περί Δημόσιας Υπηρεσίας στην παρούσα υπόθεση. Η Αρχή, προφανώς ενεργώντας με πρόθεση ανάλογης εφαρμογής του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, ζήτησε και άκουσε τις συστάσεις του Προϊσταμένου του Τμήματος Προσωπικού και Διοίκησης στο οποίο υπαγόταν η κενή θέση. Όσο και αν δεν υπήρχε νομοθετική υποχρέωση για την υιοθέτηση αυτής της διαδικασίας, η αναζήτηση συστάσεων, κατά το πνεύμα των προνοιών του Νόμου περί Δημόσιας Υπηρεσίας, δεν αποτελεί οποιαδήποτε μορφής πλημμέλεια. Θα έλεγα πως αποτελούσε ενδεδειγμένη ενέργεια στα πλαίσια του καθήκοντος για τη διεξαγωγή δέουσας έρευνας.

(2) Ισχυρισμοί για προκατάληψη πρέπει να αποδεικνύονται. Ο σχετικός ισχυρισμός της αιτήτριας παρέμεινε αναπόδεικτος.

(3) Είναι νομολογημένο πως συστάσεις που δεν προσθέτουν οτιδήποτε σε όσα μπορεί και το ίδιο το διορίζον όργανο να εξάξει από τα αντικειμενικά στοιχεία που περιέχονται στους φακέλους και που, εν πάση περιπτώσει, βρίσκονται ενώπιόν του, δεν είναι δυνατό να προσεγγίζονται ως ξεχωριστό στοιχείο κρίσης, αυτοτελές και αυθύπαρκτο. Η σύσταση του Προϊσταμένου του Τμήματος στηρίχτηκε μόνο στο περιεχόμενο των φακέλων και γενικά σε όσα βρίσκονταν ήδη ενώπιον της Αρχής. Στη πραγματικότητα ήταν το αποτέλεσμα της αξιολόγησης από τον προϊστάμενο, των στοιχείων των φακέλων. Η αποδοχή τέτοιας σύστασης ως στοιχείου το οποίο, μαζί με τα άλλα, εμφανίζει υποψήφιο πιο άξιο από εκείνους που δεν συστήθηκαν, θα καθιστούσε την τελική επιλογή τρωτή.

Όμως, όπως προκύπτει από τον τρόπο με τον οποίο η Αρχή προσέγγισε τη σύσταση του Προϊσταμένου, δεν προσδόθηκε τέτοια ή οποιαδήποτε βαρύτητα σ'αυτήν.

(4) Από το σύνολο των δεδομένων δεν προκύπτει έκδηλη υπεροχή της αιτήτριας έναντι των ενδιαφερομένων μερών.

- 5 (5) Οι αιτιάσεις της αιτήτριας, ως προς την προφορική εξέταση που έγινε, είναι αβάσιμες. Οι αρχές που διέπουν το θέμα έχουν συνοψισθεί πρόσφατα από την Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην υπόθεση **Χρυσάνθος Κωνσταντίνου ν. Συμβουλίου Αμπελουργικών Προϊόντων**, Α.Ε. 964. Στην παρούσα υπόθεση έχει καταγραφεί στα πρακτικά η γενική εντύπωση του Διοικητικού Συμβουλίου της Αρχής ως προς την απόδοση της κάθε μιας από τις υποψήφιες, που, όπως προκύπτει, ήταν ομόφωνη και δεν είναι ορθό πως χρειαζόταν κάποιας μορφής ιδιαίτερη αιτιολόγηση αυτής της εντύπωσης.

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.

15 Αναφερόμενες Υποθέσεις:

Ports Authority v. Republic (1983) 3 C.L.R. 385·

Republic v. Cyprus Ports Authority (1986) 3 C.L.R. 117·

- 20 *Νικολάου ν. Αρχής Λιμένων Κύπρου (1990) 3 Α.Α.Δ. 2374·*

Παναγή ν. Αρχής Λιμένων Κύπρου (1991) 4(Δ) Α.Α.Δ. 3282·

- 25 *Ναυτικός Όμιλος Πάφου ν. Αρχής Λιμένων Κύπρου, (1992) 1(B) Α.Α.Δ. 882·*

Kontemeniotis v. C.R.C. (1982) 3 C.L.R. 1027·

- 30 *Demetriou and Others ν. Republic (1988) 3(A) C.L.R. 91·*

Ioannidou and Others v. Republic (1984) 3 C.L.R. 1283·

Δημοσθένους και άλλοι ν. Δημοκρατίας (1990) 3 Α.Α.Δ. 153·

- 35 *Παπαϊωάννου και Άλλοι ν. Δημοκρατίας (1991) 3 Α.Α.Δ. 713·*

Γενακρίτου και Άλλοι ν. Δημοκρατίας (1992) 4 Α.Α.Δ. 2346·

- 40 *Κωνσταντίνου ν. Συμβουλίου Αμπελουργικών Προϊόντων (1992) 3 Α.Α.Δ. 228.*

Προσφυγή.

- 45 Προσφυγή με την οποία προσβάλλεται η απόφαση των καθ' ων η αίτηση ημερομηνίας 13/5/1991, να προάξουν τα

ενδιαφερόμενα μέρη στη θέση Γραμματειακού Λειτουργού, αντί της αιτήτριας.

K. Ευσταθίου για E. Ευσταθίου, για την αιτήτρια.

5

N. Παπαευσταθίου για T. Παπαδόπουλο, για τους καθ' ων η αίτηση.

Cur. adv. vult.

10

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Δ.: Ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση. Αντικείμενο της προσφυγής είναι η απόφαση της Αρχής Λιμένων Κύπρου (η Αρχή) ημερομηνίας 13 Μαΐου 1991, με την οποία τα ενδιαφερόμενα μέρη Σωτηρούλλα Δημητρίου και Έλενα Μακρίδου 15 προάχθηκαν στη θέση Γραμματειακού Λειτουργού.

Το πρώτο από τα επιχειρήματα της αιτήτριας αναφέρεται στη διαδικασία επιλογής που ακολουθήθηκε. Ισχυρίζεται η αιτήτρια πως η διαδικασία αυτή ήταν 20 αντίθετη προς τις πρόνοιες του Περί Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμου του 1973 (N. 38/73) όπως τροποποιήθηκε, (ο Νόμος), και προς τους σχετικούς Κανονισμούς.

Η Αρχή, στα πλαίσια της διαδικασίας επιλογής ζήτησε 25 και πήρε τις απόψεις του Διευθυντή Προσωπικού και Διοίκησης ως του υπεύθυνου του Τμήματος στο οποίο ανήκε η κενή θέση. Ισχυρίζεται η αιτήτρια πως η ανάμειξη αυτού του Διευθυντή στη διαδικασία ήταν 30 παράνομη. Υποστηρίζει πως αρμόδιος για την υποβολή συστάσεων ήταν ο ίδιος ο Γενικός Διευθυντής της Αρχής και κανένας άλλος. Προσθέτει πως η παράλειψη της Αρχής να ζητήσει και να λάβει υπόψη τις συστάσεις του Γενικού Διευθυντή συνιστά παρανομία, η διαπίστωση της 35 οποία πρέπει να οδηγήσει στην ακύρωση της προσβαλλόμενης απόφασης.

Ο συλλογισμός της αιτήτριας στηρίζεται στην υπόθεση 40 ότι το άρθρο 35(4) του Περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου του 1990 (Νόμος 1/90), ισχύει και στην περίπτωση προαγωγής υπαλλήλων στην Αρχή Λιμένων Κύπρου. Αυτό, σύμφωνα με τη θέση της, ενόψει του άρθρου 35 του

Νόμου και του μέρους IV των Κανονισμών του 1982 για την Αρχή Λιμένων Κύπρου (Σχέδια και Λοιποί Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) ΚΔΠ 317/82.

- 5 Με βάση το άρθρο 35(4) του Νόμου 1/90, κατά την προαγωγή λαμβάνονται υπόψη, μεταξύ άλλων, αιτιολογημένες συστάσεις του Προϊσταμένου του Τμήματος στο οποίο υφίσταται η κενή θέση. Λέγει η αιτήτρια ότι η Αρχή, λαμβάνοντας υπόψη τον αντίστοιχο
- 10 ορισμό στο Νόμο 1/90, θα πρέπει να θεωρηθεί πως είναι αδιαίρετο τμήμα και πως ως Προϊστάμενός του, και πάλιν κατά τις ερμηνευτικές διατάξεις του ίδιου Νόμου, θα πρέπει να θεωρηθεί ότι είναι ο Γενικός Διευθυντής της.
- 15 Κατά την εισήγηση, τα διάφορα τμήματα που προκύπτουν από την εσωτερική διάρθρωση της Αρχής δεν έχουν το χαρακτήρα τμήματος με την έννοια που δίδεται στον όρο με το Νόμο 1/90.

- Η Αρχή, συμφώνησε πως από το συνδυασμό των
- 20 προνοιών του Νόμου και του Μέρους IV της ΚΔΠ 317/82, οι διατάξεις που ισχύουν για τους δημόσιους υπαλλήλους ισχύουν και εφαρμόζονται κατ' αναλογία και στην περίπτωση των υπαλλήλων της Αρχής. Δέχεται, επομένως, πως ισχύει στην περίπτωση το άρθρο 35(4) του Νόμου 1/90
- 25 το οποίο, όμως, κατά τον ισχυρισμό της, τηρήθηκε. Υποστηρίζει ότι η λήψη των απόψεων του Διευθυντή Προσωπικού και Διοίκησης αποτελούσε ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 35(4). Εξηγεί ότι η Αρχή, ως Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου με ξεχωριστή νομική
- 30 οντότητα και με δικές της αρμοδιότητες και εξουσίες, δεν αποτελεί ούτε κυβερνητικό τμήμα ούτε μέρος του κυβερνητικού μηχανισμού. Διαθέτει τις δικές της ανεξάρτητες υπηρεσίες και τα δικά της ξεχωριστά τμήματα. Η ύπαρξη αυτών των τμημάτων είναι
- 35 αναγνωρισμένη και νομοθετικά από τον περί Προϋπολογισμού Νόμο της Αρχής Λιμένων Κύπρου του 1991 (92/91) στον οποίο αναφέρονται τα διάφορα τμήματα της Αρχής και οι αποδοχές του προσωπικού κατά τμήμα. Ένα από τα τμήματα είναι το Τμήμα
- 40 Προσωπικού και Διοίκησης στο οποίο υπάγεται και η θέση Γραμματειακού Λειτουργού που πληρώθηκε με την προσβαλλόμενη απόφαση.

Κατά τη δική μου κρίση το δεδομένο που στήριξε τις αντίστοιχες θέσεις των δυο πλευρών είναι ανύπαρκτο. Η Αρχή καθιδρύθηκε και διέπεται από τον περί Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμο του 1973 (Ν. 38/73) όπως τροποποιήθηκε. Η νομική της φύση και οι αρμοδιότητές της έχουν εξηγηθεί στις υποθέσεις *Ports Authority v. Republic* (1983) 3 C.L.R. 385, *Republic v. Cyprus Ports Authority* (1986) 3 C.L.R. 117, *Ζαχαρίας Νικολάου ν. Αρχή Λιμένων Κύπρου*, Προσφυγή 355/88 της 5 Ιουλίου 1990, *Σωτήρης Α. Παναγή ν. Αρχής Λιμένων Κύπρου*, Προσφυγή 3/89 της 11 Οκτωβρίου 1991 και *Ναυτικός Όμιλος Πάφου ν. Αρχή Λιμένων Κύπρου*, Πολιτική Εφεση 8469 της 18 Ιουνίου 1992. Είναι Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου στο οποίο ανατέθηκε η διαχείριση και εκμετάλλευση των Λιμένων στη Δημοκρατία. Για την ενάσκηση των αρμοδιοτήτων της μπορεί, κατά το άρθρο 19(1) του Νόμου, να προσλαμβάνει τους αναγκαίους υπαλλήλους. Το άρθρο 19(2) του Νόμου εξουσιοδοτεί την Αρχή όπως, με την έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου, εκδίδει κανονισμούς διέποντες γενικώς τους όρους υπηρεσίας των υπαλλήλων της και ιδιαίτερα, μεταξύ άλλων, τα της προαγωγής τους.

Σύμφωνα με τον Κανονισμό 3 του Μέρους IV της ΚΔΠ 317/82, "η προαγωγή των υπαλλήλων αποφασίζεται με βάση την αξία, προσόντα και την αρχαιότητά τους, η οποία κρίνεται αφού εφαρμοστούν κατ' αναλογία οι διατάξεις του άρθρου 46 των περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμων του 1967 - 1981."

Η πρώτη παρατήρησή μου αναφέρεται στην καθόλου ανάμειξη του Νόμου 1/90. Κρίνω πως δεν έχει τη θέση της. Η Αρχή, ασκώντας τις εξουσίες της, ενσωμάτωσε, στους Κανονισμούς που εκδόθηκαν, ορισμένη διάταξη της ισχύουσας τότε νομοθεσίας αναφορικά με τη δημόσια υπηρεσία. Η κατάργηση της Νομοθεσίας εκείνης και η θέσπιση νέας στη θέση της, δεν σημαίνει και αυτόματη διαφοροποίηση των Κανονισμών ώστε να διαβάζονται ως αν να αναφέρονται στη νέα Νομοθεσία. Δεν παραπέμπουν οι Κανονισμοί στην εκάστοτε ισχύουσα Νομοθεσία περί Δημόσιας Υπηρεσίας και το άρθρο 3 του Νόμου 1/90 ορίζει πως ο Νόμος αυτός εφαρμόζεται για όλα τα μέλη της Δημόσιας Υπηρεσίας εκτός από εκείνα που δεν

εμπύπτουν στη δικαιοδοσία της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας ή για τα οποία γίνεται διαφορετική πρόνοια δυνάμει οποιουδήποτε άλλου Νόμου.

5 Το γεγονός της κατάργησης του Νόμου 33/67 δεν σημαίνει και αφαίρεση από τον Κανονισμό 3 του περιεχομένου του. Ο Κανονισμός 3 θα πρέπει να συνεχίσει να διαβάζεται ως αν η διάταξη στην οποία αναφέρεται εξακολουθεί να αποτελεί μέρος του.

10

Περιείχε όμως και ο Νόμος 33/67 πρόνοια για λήψη υπόψη των συστάσεων του Προϊσταμένου του Τμήματος "εν τω οποίω η κενή θέσις" [Βλ. άρθρο 44(3)] και, παρά τα πιο πάνω, πρέπει να απαντηθεί το ερώτημα αναφορικά με
15 το αν, όπως υποστήριξαν και οι δυο πλευρές, η Αρχή είχε υποχρέωση εκ του Νόμου και των Κανονισμών, να την εφαρμόσει κατ' αναλογία.

Η απάντηση πρέπει να είναι αρνητική. Ο Κανονισμός 3
20 ενσωματώνει μόνο το άρθρο 46 του Νόμου 33/67 και αυτό, βέβαια, σε αποκλειστική σχέση με το πώς κρίνεται η αρχαιότητα των υπαλλήλων ως ένα από τα κριτήρια με βάση τα οποία θα πρέπει να αποφασίζεται η προαγωγή των υπαλλήλων της Αρχής και, πράγματι, το άρθρο 46
25 του Νόμου 33/67 καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο κρίνεται η αρχαιότητα των δημοσίων υπαλλήλων. Αυτή είναι η σχέση του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου που ίσχυε κατά την έκδοση των Κανονισμών προς ο,τιδήποτε σχετίζεται με την προαγωγή υπαλλήλων της Αρχής, και
30 καμιά άλλη. Ο Κανονισμός 1 του Μέρους IV της ΈΚΠ 317/82 προβλέπει πως οι όροι υπηρεσίας που ισχύουν για τους δημόσιους υπαλλήλους ισχύουν και για τους υπαλλήλους της Αρχής. Είναι, όμως, σαφές ότι αυτός ο Κανονισμός δεν αναφέρεται και στις προαγωγές των
35 υπαλλήλων σε σχέση με τις οποίες ακολουθεί η ειδική πρόνοια του Κανονισμού 3. Άλλωστε, ο ίδιος ο Κανονισμός 1, που αναφέρεται ιδιαίτερα στα σχετικά "με απολύσεις, άδειες, ιατρική και κοινωνική πρόνοια, ωφελήματα για την αφυπηρέτηση λόγω ορίου ηλικίας ή
40 για άλλους λόγους και χορηγήματα", παρέχει ένδειξη της εξίσωσης που θεσμοθετήθηκε.

Το άρθρο 35 του Νόμου 38/73 που επικαλέστηκε η

αιτήτρια, είναι, εν πάση περιπτώσει, εντελώς άσχετο. Ρυθμίζει τα της μεταφοράς στην υπηρεσία της Αρχής των δημοσίων υπαλλήλων που αμέσως πριν από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του Νόμου υπηρετούσαν στο Τμήμα Λιμένων του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και ρυθμίζει τα των όρων υπηρεσίας τους. (Βλ. συναφώς και τη σχετική τροποποίηση του Νόμου 28/79). 5

Επομένως, δεν μπορεί να τίθεται ζήτημα παράβασης οποιουδήποτε άρθρου του Νόμου περί Δημόσιας Υπηρεσίας στην παρούσα υπόθεση. Η Αρχή, προφανώς ενεργώντας με πρόθεση ανάλογης εφαρμογής του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, ζήτησε και άκουσε τις συστάσεις του Προϊσταμένου του Τμήματος Προσωπικού και Διοίκησης στο οποίο υπαγόταν η κενή θέση. Όσο και αν δεν υπήρχε νομοθετική υποχρέωση για την υιοθέτηση αυτής της διαδικασίας, η αναζήτηση συστάσεων, κατά το πνεύμα των προνοιών του Νόμου περι Δημόσιας Υπηρεσίας, δεν αποτελεί οποιασδήποτε μορφής πλημμέλεια. Θα έλεγα πως αποτελούσε ενδεδειγμένη ενέργεια στα πλαίσια του καθήκοντός της για τη διεξαγωγή δέουσας έρευνας με στόχο τη διαπίστωση της αξίας των υποψηφίων. Θα μπορούσε εύλογα να καθοδηγήσει την Αρχή η κατευθυντήρια σκέψη που οδήγησε στη θέσπιση, από τον περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμο, της υποχρέωσης για τη λήψη υπόψη των συστάσεων του Προϊσταμένου του Τμήματος στο οποίο υφίσταται η κενή θέση. 10
15
20
25

Το διαζευκτικό επιχείρημα της αιτήτριας, σύμφωνα με το οποίο και αν δεν γινόταν δεκτή η θέση της ως προς το ότι το Τμήμα Προσωπικού της Αρχής δεν είναι Τμήμα για τους σκοπούς των συστάσεων, θα έπρεπε, εν πάση περιπτώσει, να ζητηθούν οι απόψεις και του Προϊσταμένου του Τμήματος Οικονομικών της Αρχής στο οποίο υπηρετούσε η αιτήτρια και άλλες τρεις υποψήφιες, είναι αντιφατικό προς τη βασική της θέση και τη δομή του συλλογισμού ως προς την ανάγκη εφαρμογής του Νόμου 1/90. Όπως σημείωσα, ο Νόμος 1/90 (αλλά και ο Νόμος 33/67), αναφέρεται στη σύσταση του Προϊσταμένου του Τμήματος στο οποίο υφίσταται η κενή θέση. 30
35
40

Γύρω από τις συστάσεις επικεντρώνονται και τα

- επόμενα επιχειρήματα της αιτήτριας. Καταλογίζει ουσιαστικά στο Προϊστάμενο του Τμήματος Προσωπικού και Διοίκησης προκατάληψη, υποσυνείδητη έστω, σε βάρος των υποψηφίων που δεν υπηρετούσαν στο Τμήμα
- 5 του. Κατά την εισήγηση της αιτήτριας, το γεγονός ότι συστήθηκαν μόνο υπάλληλοι του Τμήματος Προσωπικού και Διοίκησης καταδεικνύει την επίδειξη εύνοιας προς αυτούς.
- 10 Ισχυρισμοί για προκατάληψη πρέπει να αποδεικνύονται. (Βλ. μεταξύ άλλων *Kontemeniotis v. CBC* (1982) 3 C.L.R. 1027, *Lavrentios A. Demetriou & Others v. Republic*, A.E. 593 και 594 της 28 Ιανουαρίου 1988). Ο ισχυρισμός της αιτήτριας παρέμεινε
- 15 αναπόδεικτος. Οι υποψίες της αιτήτριας ή η αντίληψή της αναφορικά με το ότι η ίδια και ενδεχομένως και άλλοι θα έπρεπε να συστηθούν με βάση τα δεδομένα που υπήρχαν, δεν είναι δυνατό να αναπληρώσει την έλλειψη
- 20 οποιουδήποτε απτού στοιχείου που θα δικαιολογούσε την προβολή του ισχυρισμού για προκατάληψη.

- Ο τελευταίος από τους προβληθέντες λόγους ακυρότητας που σχετίζεται με τις συστάσεις, αναφέρεται στο ίδιο το περιεχόμενό τους και στη βαρύτητα που θα
- 25 μπορούσε να τους προσδοθεί. Το παίρνει ως δεδομένο η αιτήτρια ότι προσδόθηκε βαρύτητα στις συστάσεις, αλλά σ' αυτό το ζήτημα θα επανέλθω. Πρέπει να παραθέσω πρώτα την ίδια τη σύσταση αλλά και την αναφορά που έκαμε σ' αυτή η Αρχή. Τις βρίσκουμε στο πρακτικό της
- 30 Αρχής ημερομηνίας 13 Μαΐου 1991.

Το απόσπασμα που αναφέρεται στη σύσταση είναι το ακόλουθο:

- 35 "Στη συνέχεια το Συμβούλιο ζήτησε από τον κ. Μ. Βασιλειάδη, Διευθυντή Προσωπικού και Διοίκησης, ο οποίος ήταν παρών, να προβεί σε σύσταση για προαγωγή στην πιο πάνω θέση.
- 40 Ο κ. Μ. Βασιλειάδης ανέφερεν ότι, έχοντας υπόψη τους προσωπικούς φακέλους και τους φακέλους με τις ετήσιες εμπιστευτικές εκθέσεις των υποψηφίων, καθώς επίσης τις πρόνοιες του σχεδίου υπηρεσίας της θέσης

του Γραμματειακού Λειτουργού και με βάση τα νόμιμα κριτήρια στο σύνολό τους (αξία, προσόντα, αρχαιότητα) συστήνει για προαγωγή στην πιο πάνω θέση τις υποψήφιες Κούλλα Αρέστη, Σωτηρούλλα Δημητρίου και Πόλα Κοφτερού, τις οποίες θεωρεί ως 5 τις καταλληλότερες".

Η αιτιολόγηση της σύστασης που έγινε παραπέμπει σε όσα, κατά τον ίδιο το συστήνοντα, οδήγησαν στη διαμόρφωσή της. Αυτοί είναι οι προσωπικοί φακέλλοι 10 και οι φακέλλοι με τις εμπιστευτικές εκθέσεις των υποψηφίων σε συνδυασμό με τις πρόνοιες του Σχεδίου Υπηρεσίας της θέσης. Ο Προϊστάμενος κατέληξε στη γνώμη του ως προς τους καταλληλότερους στηριγμένος σ' αυτά τα στοιχεία και με βάση, όπως σημειώνει, τα 15 κριτήρια της αξίας, των προσόντων και της αρχαιότητας των υποψηφίων.

Είναι νομολογημένο πως συστάσεις που δεν προσθέτουν οτιδήποτε σε όσα μπορεί και το ίδιο το 20 διορίζον όργανο να εξάξει από τα αντικειμενικά στοιχεία που περιέχονται στους φακέλους και που, εν πάση περιπτώσει, βρίσκονται ενώπιόν του, δεν είναι δυνατό να προσεγγίζονται ως ξεχωριστό στοιχείο κρίσης, αυτοτελές και αυθύπαρκτο. (*Ioannidou and Others v. Republic* 25 (1984) 3 C.L.R. 1283, *Κύρος Δημοσθένους και άλλοι ν. Δημοκρατία* Υποθέσεις Αρ. 780/87, 791/87, και 847/87 της 23 Ιανουαρίου 1990, *Νιόβη Παπαϊωάννου και άλλοι ν. Δημοκρατίας* Α.Ε. 891 της 19 Δεκεμβρίου 1991, *Χαρά Γενακρίτου και άλλοι ν. Δημοκρατίας*, Προσφυγές 717/86 30 και άλλες της 29 Ιουνίου 1992). Η σύσταση του Προϊσταμένου του Τμήματος στηρίχτηκε μόνο στο περιεχόμενο των φακέλλων και γενικά σε όσα βρίσκονταν ήδη ενώπιον της Αρχής. Στην πραγματικότητα ήταν το 35 αποτέλεσμα της αξιολόγησης από τον προϊστάμενο, των στοιχείων των φακέλλων. Η αποδοχή τέτοιας σύστασης ως στοιχείου το οποίο, μαζί με τα άλλα, εμφανίζει υποψήφιο πιο άξιο από εκείνους που δεν συστήθηκαν, θα καθιστούσε τη τελική επιλογή τρωτή.

Όμως, όπως προκύπτει από τον τρόπο με τον οποίο η Αρχή προσέγγισε τη σύσταση του Προϊσταμένου, δεν προσδόθηκε τέτοια ή οποιαδήποτε βαρύτητα σ' αυτήν. 40

Επομένως, δεν μπορεί να λεχθεί ότι η προσβαλλόμενη απόφαση πάσχει για το λόγο αυτό. Το απόσπασμα που περιέχει την προσέγγιση της Αρχής είναι το ακόλουθο:

- 5 "Από την εξέταση όλων των στοιχείων που είχε
ενώπιόν του, το Συμβούλιο κατέληξε στο συμπέρασμα
ότι, ενώ δέχεται την σύσταση του Διευθυντή
Προσωπικού και Διοίκησης, όσον αφορά τις δύο
10 πρώτες υποψηφίες κ. Κούλλα Αρέστη και Σωτηρούλλα
Δημητρίου, δεν μπορεί να δεχθεί τη σύσταση του
Διευθυντή Προσωπικού και Διοίκησης για προαγωγή
της κ. Π. Κοφτερού στην πιο πάνω θέση. Το Συμβούλιο
έκρινε ότι το κριτήριο των εμπιστευτικών εκθέσεων
15 στην προκειμένη περίπτωση, πάνω στο οποίο
βασίστηκε κυρίως ο Διευθυντής Προσωπικού και
Διοίκησης, δεν μπορούσε να είναι το μόνο ή το
ουσιαστικό κριτήριο. Το Συμβούλιο λαμβάνοντας
υπόψη όλα τα ενώπιόν του ουσιώδη στοιχεία έκρινε, με
20 βάση τα καθιερωμένα κριτήρια στο σύνολό τους (αξία,
προσόντα, αρχαιότητα), ότι η κ. Έλενα Μακρίδου είναι
πιο κατάλληλη για προαγωγή στη θέση του
Γραμματειακού Λειτουργού από την κ. Πόλα Κοφτερού
και αποφάσισε να προαγάγει στην πιο πάνω θέση τις κ.
25 Κούλλα Αρέστη, Σωτηρούλλα Δημητρίου και Έλενα
Μακρίδου."

- Η Αρχή δεν αποδέχθηκε τη σύσταση ως ξεχωριστό
στοιχείο συντελεστικό στο καθορισμό της αξίας των
υποψηφίων. Επισήμανε το γεγονός ότι ο Προϊστάμενος
30 βασίστηκε κυρίως στις εμπιστευτικές εκθέσεις και είναι
φανερόν ότι διαμόρφωσε τη δική της άποψη ως προς το
ποιοι ήταν οι καταλληλότεροι υποψήφιοι με βάση το
σύνολο των στοιχείων. Είδε, δηλαδή, τη σύσταση ως κρίση
που έγινε με βάση μέρος των στοιχείων που υπήρχαν ήδη
35 ενώπιόν της και διαφώνησε με αυτή τη κρίση στην
περίπτωση της υποψήφιας Π. Κοφτερού. Το γεγονός ότι
δεν εκδήλωσε την ίδια διαφωνία στην περίπτωση των
άλλων δυο που συστήθηκαν, δεν σημαίνει ότι η Αρχή
δέχθηκε ότι αυτοί υπερείχαν, μεταξύ άλλων, και επειδή
40 είχαν υπέρ τους τη σύσταση του Προϊσταμένου. Εκείνο
που προκύπτει είναι πως, στην περιπτώσή τους, η Αρχή
απλώς δέχθηκε ότι ήταν ορθή η κρίση ότι από τα
αντικειμενικά στοιχεία που υπήρχαν ήταν δικαιολογημένη

η επιλογή τους.

Ανεξάρτητα από τα πιο πάνω, δεν είναι νοητό να προσβάλλεται το κύρος της προαγωγής της Έλενας Μακρίδου για λόγους που σχετίζονται με τη βαρύτητα που θα μπορούσε να προσδοθεί στις συστάσεις του Προϊσταμένου, αφού αυτή η υποψήφια δεν περιλήφθηκε στις τρεις που, κατά τον Προϊστάμενο, ήταν οι πιο κατάλληλες για προαγωγή.

Απομένει να ασχοληθώ με την άποψη της αιτήτριας πως ήταν έκδηλα υπέρτερη, κυρίως έναντι της Έλενας Μακρίδου και με το συναφές επιχείρημά της ως προς την αξία της κρίσης της Αρχής αναφορικά με την απόδοση των υποψηφίων στις συνεντεύξεις που έγιναν. Τα ενδιαφερόμενα μέρη και η αιτήτρια πληρούσαν τις απαιτήσεις του σχεδίου υπηρεσίας. Από τη μελέτη των στοιχείων που περιέχονται στους φακέλλους δεν μπορεί να λεχθεί πως θα εδικαιολογείτο κάποιας μορφής διαφοροποίηση μεταξύ τους με γνώμονα τα ακαδημαϊκά τους προσόντα.

Η αιτήτρια και τα ενδιαφερόμενα μέρη είχαν προσληφθεί στη θέση του Γραφέα Δεύτερης Τάξης την 1 Αυγούστου 1977. Τα ενδιαφερόμενα μέρη προάχθηκαν στη θέση Γραφέα Πρώτης Τάξης την 1 Αυγούστου 1988 ενώ η αιτήτρια την 1 Μαρτίου 1989. Επομένως, κατα τους Κανονισμούς και βέβαια το άρθρο 46 του Νόμου 33/67 που ενσωμάτωσαν, τα ενδιαφερόμενα μέρη ήταν αρχαιότερα της αιτήτριας.

Η βαθμολογία της αιτήτριας και των ενδιαφερομένων μερών στις εμπιστευτικές εκθέσεις των δύο τελευταίων χρόνων, ήταν η ακόλουθη:

Αιτήτρια: 4 για το 1988 και 4 για το 1989.

Σωτηρούλλα Δημητρίου: 5 για το 1988 και 5 για το 1989.

Έλενα Μακρίδου: 3 για το 1988 και 4 για το 1989.

Το 1988 ο Διευθυντής Προσωπικού και Διοίκησης επέβαλε στο ενδιαφερόμενο μέρος Α. Μακρίδου την ποινή της αυστηρής επίπληξης σχετικά με το παράπτωμα της καθυστέρησης στην προσέλευση στο τόπο εργασίας, όπως αναφέρεται στη σχετική απόφαση, κατά την περίοδο 1
5 Οκτωβρίου 1984 - 30 Νοεμβρίου 1986. Κατά τη διαδικασία πλήρωσης αριθμού θέσεων Γραφών Πρώτης Τάξης η υπηρεσιακή Επιτροπή που συστήθηκε αναφέρθηκε σε γνωμάτευση του Νομικού Συμβούλου της
10 Αρχής σύμφωνα με την οποία το πιο πάνω πειθαρχικό παράπτωμα δεν μπορούσε να θεωρηθεί ως σοβαρής μορφής ώστε να είναι δυνατό να λειτουργήσει ως κάλυμμα για τους σκοπούς της προαγωγής της. Το ενδιαφερόμενο μέρος Ε. Μακρίδου με απόφαση της Αρχής προάχθηκε
15 τότε στη θέση του Γραφέα Πρώτης Τάξης αναδρομικά από την 1 Αυγούστου 1988. Προκύπτει ότι στα πλαίσια της ίδιας διαδικασίας, μεταξύ των άλλων, προάχθηκε και η αιτήτρια στην ίδια θέση και πάλιν αναδρομικά, αλλά από την 1 Μαρτίου 1989.

20 Το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής υπέβαλε τις υποψηφίους για τη θέση σε προφορική εξέταση. Αναφέρεται στα πρακτικά η γενική εντύπωση του Διοικητικού Συμβουλίου ως προς την επίδοση της κάθε
25 μιας από τις υποψήφιες. Τα ενδιαφερόμενα μέρη αξιολογήθηκαν ως πολύ καλές και η αιτήτρια ως καλή.

Από το σύνολο των πιο πάνω δεδομένων δεν συμφωνώ ότι προκύπτει έκδηλη υπεροχή της αιτήτριας έναντι των
30 ενδιαφερομένων μερών. Το ενδιαφερόμενο μέρος Σ. Δημητρίου ήταν αρχαιότερο, είχε γενικά καλύτερες εμπιστευτικές εκθέσεις και η απόδοσή της στην προφορική εξέταση ήταν καλύτερη συγκριτικά με την αιτήτρια. Το ενδιαφερόμενο μέρος Ε. Μακρίδου ήταν αρχαιότερη από
35 την αιτήτρια και είχε καλύτερη απόδοση από εκείνη στην προφορική εξέταση. Η κατά μια μονάδα χαμηλότερη βαθμολογία της στις εμπιστευτικές εκθέσεις του 1988 και η πειθαρχική ποινή που της επιβλήθηκε τον ίδιο χρόνο για πειθαρχικό παράπτωμα που τοποθετείται στη διετία 1984
40 - 1986, δεν θεωρώ ότι αποκαλύπτουν έκδηλη υπεροχή της αιτήτριας ή ότι καθιστούν μή εύλογα επιτρεπτή την επιλογή που έγινε. Άλλωστε, η εμπιστευτική έκθεση του 1988, όπως βέβαια και οι προηγούμενες, αλλά και το

γεγονός της επιβολής της πειθαρχικής ποινής ήταν ενώπιον της Αρχής και κατά την λήψη της απόφασης το 1990 που οδήγησε στην προηγούμενη αναδρομική προαγωγή των ενδιαφερομένων μερών και της αιτήτριας, στις οποίες έχω αναφερθεί.

5

Τελικά, δεν συμφωνώ ότι οι αιτιάσεις της αιτήτριας, ως προς την προφορική εξέταση που έγινε, είναι βάσιμες. Οι αρχές που διέπουν το θέμα έχουν συνοψισθεί πρόσφατα από την Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην υπόθεση **Χρυσάνθος Κωνσταντίνου η. Συμβουλίου Αμπελοργικών Προϊόντων, Α.Ε.** 964 της 25 Ιουνίου 1992. Παραθέτω το σχετικό απόσπασμα από την απόφαση του Δικαστή Σόλωνα Νικήτα.

10

15

"Από την πλούσια νομολογία που έχει ως σήμερα διαμορφωθεί, προκύπτει ότι το διορίζον όργανο έχει καθήκον να καταγράψει τις εντυπώσεις από τη συνέντευξη του κάθε υποψηφίου. Μόνο έτσι είναι επικτός ο ακυρωτικός έλεγχος. Δεν ικανοποιεί η γενικευμένη κρίση πως λήφθηκε υπόψη η απόδοσή τους. Αρκεί να παραπέμψουμε στην απόφαση της Ολομέλειας Α.Ε. 689, **Φειδίας Εκτωρίδης η. Δημοκρατίας** ημερ. 15/3/90. Η υπόθεση **Ανδρονίκου η. Δημοκρατίας** (1987) 3 Α.Α.Δ. 123, στην οποία βασίζεται η πρωτόδικη απόφαση, απλώς διέγνωσε πως δεν είναι απαραίτητη η τήρηση πρακτικού και αναφορικά με τις εντυπώσεις που σχηματίζει στη διάρκεια της συνέντευξης κάθε ένα από τα μέλη του διορίζοντος οργάνου. Φτάνει, όπως παρατηρεί η υπόθεση **Εκτωρίδη**, ανωτέρω, 'να μεταδίδει την κρίση της (Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας) αναφορικά με τη γενική εντύπωση που άφησαν οι υποψήφιοι κατά τη διάρκεια της προφορικής αυτής εξέτασης, και αν υπήρχε διαφωνία μεταξύ των μερών της, αυτή να καταγραφεί' "

20

25

30

35

Στην παρούσα υπόθεση έχει καταγραφεί στα πρακτικά η γενική εντύπωση του Διοικητικού Συμβουλίου της Αρχής ως προς την απόδοση της κάθε μιας από τις υποψήφιες, που, όπως προκύπτει, ήταν ομόφωνη και δεν είναι ορθό πως χρειαζόταν κάποιας μορφής ιδιαίτερη αιτιολόγηση αυτής της εντύπωσης.

40

Καταλήγω ότι η προσβαλλόμενη απόφαση ήταν δεόντως αιτιολογημένη, λήφθηκε μετά από δέουσα έρευνα και δεν πάσχει γι' οποιοδήποτε από τους προβληθέντες λόγους ακυρότητας.

5

Η προσφυγή απορρίπτεται και η προσβαλλόμενη απόφαση επικυρώνεται. Καμιά διαταγή για έξοδα.

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.